

N:o 85.

Af herr **O. Persson** i Killebäckstorp, *om ändring i lagen angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse.*

Vid två föregående riksdagar har jag hemställt, att Riksdagen måtte för sin del besluta, att lagen angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse den 26 september 1884 måtte erhålla sådan förändrad lydelse, att alla de, hvilka inom tingslaget erlägga kommunalutskylder, skulle i sådan kostnad efter fyrktal deltaga, hvilka motioner bifallits af Andra Kammaren, men genom Första Kammarens motstånd fallit. Uti berörda motioner har jag erinrat, att skatteregleringskomitén i sitt utlåtande den 13 september 1882 förklarar, att man sedan länge kommit till insigt derom, att mantalet icke vidare vore en tillförlitlig gradmätare på olika fastigheters skatteförmåga; att komitén föreslagit, att kostnaderna för de i 26 kap. 1, 2 och 4 §§ byggningsbalken omförmälda byggnader skulle utgå efter samma grund, som komitén föreslagit för utgörande af kommunalutskylder; att i motioner, som vid 1884 års riksdag framkommit, anförts, att stadgandet i 1734 års lag om deltagandet i kostnaden för byggandet af tingshus och häradshäkte vore föråldradt och kunde icke anses tillämpligt på landets nuvarande förhållanden; att sedan tiden för stiftandet af nämnda lag många andra näringar än jordbruket uppstått, af hvilka domstolarne lika mycket anlitas och besvärades som af jordbrukarne och att billighet och rättvisa fordrade, att förändring i samma riktning som beslutats beträffande

fördelning af kostnaderna för byggande af andra gemensamma byggnader, såsom skolhus m. m., skedde för kostnaden att bygga och underhålla tingshus och häradshäkte; att stadgandet i lagen den 26 september 1884 om skyldighet för dem, som erlade kommunalutskylder för andra beskattningsföremål än fastighet, att deltaga i byggnadsskyldigheten efter allenast en fjerdedel af derå belöpande fyrktal vore endast ett öfvergångsstadgande till bestämmelse om lika deltagande i nämnda skyldighet efter fyrktalet för alla skattdragande, samt att, då lagskipningen vore en allmän angelägenhet, samt bruksidkare, fabrikanter, handlande, handtverkare m. fl. i lika mån som jordbrukaren hade intresse af rättskipningens behöriga handhavande och, såsom förhållandena numera utvecklats sig, lika mycket eller ännu mera än jordbrukaren besvärade domstolarne, sådan fördelning vore billig.

Lagutskottet af 1897 års Riksdag afstyrkte motionen, hvaremot 1898 års lagutskott i afgifvet utlåtande, n:o 23, anförde, bland annat, att det icke funnes någon i sakens egen natur grundad anledning, hvarför fastigheter borde hafva sig ålagd en drygare börda i afseende å ifrågavarande byggnadsskyldighet än öfriga beskattningsföremål; samt att de nu gällande författningarna, hvilkas natur att innefatta en blott öfvergångsreglering helt visst från början stått klar för hvar och en, hade nu varit i gällande kraft så länge, att det torde medgifvas, att en så pass lång tidrymd inneburit ett tillräckligt långt förberedelsestadium för en förändring, hvars genomförande vid lagarnes stiftande, otvifvelaktigt uppfattades såsom en uppgift för en ganska snar framtid, och hemstälde utskottet på omförmälda och andra skäl om bifall till motionen.

Vid frågans förekomst i Första Kammaren yttrade sig talare för och emot bifall till utskottets förslag, hvarjemte en talare, under uttalande af förhoppning att från utskottet kunna få ett förslag, gående ut på, att andra beskattningsföremål än fastighet skulle deltaga i byggnadskostnaden efter hälften af åsatt fyrktal, yrkade återremiss, hvilket förslag med 36 röster mot 35 vid votering om kontraposition förkastades.

Ehuru jag på de skäl, som af mig och andra vid nästföregående riksdagar framhållits, fortfarande finner ett lika deltagande efter fyrktalet uti ifrågavarande skyldighet vara den rätta beskattningsgrunden, anser jag mig likväl — då tilläfvventyrs förslag derom nu såsom tillförene icke skulle af Första Kammaren antagas, men, på grund af hvad i nämnda kammare vid senaste Riksdagen förekom i ärendet, förhoppning kan förefinnas om bifall till ett jemkadt förslag — böra föreslå del-

tagande i byggnadsskyldigheten för andra beskattningsföremål än fastighet efter hälften af derå belöpande fyrktal samt vågar förty vördsamt hemställa,

att Riksdagen för sin del ville besluta sådan ändring af lagen angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfångelse, att i sådan kostnad skola alla de, som inom tingslaget erlägga kommunalutskylder, deltaga, för fastighet efter hela samt för andra beskattningsföremål efter hälften af derå belöpande fyrktal.

Stockholm den 27 januari 1899.

Olof Persson
i Killebäckstorp.